

Soužití s Romy je pro dvě třetiny lidí stále problém

Praha, 05.03.2008, 18:10, (Týden.cz)

Autor: -vas-, ČTK

Názory české veřejnosti na Romy se nemění. Drtivá většina společnosti si stále myslí, že za problémy si mohou Romové sami. Lidé také masově odmítají jakékoli zvýhodňování Romů: chtějí pro ně stejnou startovní čáru jako pro všechny ostatní.

Postoj lidí k romské menšině se za posledních let nezměnil. Stejně jako v letech 1994 a 1996, kdy probíhaly první výzkumy, vidí soužití s Romy jako vážný problém tři čtvrtiny populace. Navíc lidem začíná s romskou otázkou docházet trpělivost: devět z deseti lidí chce, aby se problémy spojené s Romy začaly okamžitě řešit.

Většina dotázaných se shoduje i v tom, že si Romové život na okraji společnosti vybrali. Přes devadesát procent lidí si také myslí, že by si Romové měli řešit své postavení ve společnosti sami. Jen dvě třetiny populace viní za současný stav politiky.

Vyplývá to z analýzy, kterou pro Otevřenou společnost vypracovala agentura GAC sociologa Ivana Gabala. Do výzkumu mínění, který provedla agentura Median, se loni na podzim zapojilo 2616 lidí.

Agentura vše vyřeší

Velkou důvěru lidí má nově vznikající vládní agentura. Právě od té si více než tři čtvrtiny lidí slibuje, že jim pomůže k bezproblémovému soužití s Romy. "Ta vysoká důvěra v agenturu se mi zdá trochu nebezpečná. Pokud totiž neuspěje, mohl by v české společnosti zakořenit názor, že integrace romské menšiny je nemožná," varuje sociolog Ivan Galal.

Lidem se ve většině případů nelíbí ani zvýhodňování Romů. Jsou proti zavedení kvót ať už ve školství nebo v politice. Více než polovina lidí odmítá povinné zastoupení romských spoluobčanů v komunální politice, v parlamentu, v médiích nebo u policie. Více Romů v uniformách podporuje jen 53 procent lidí. "Je to signál, že si lidé moc nepřejí, aby se Romové zapojili do veřejné správy. Kvóty lidé nechtějí akceptovat," vysvětluje Galal. „A politici jim jdou v tomto ohledu lidem na ruku," dodává.

Ghetta vadí

Téměř polovině Čechů a Češek vadí, že v jejich kraji existují romská ghetta. Dvě pětiny dotázaných nejsou spokojeny s tím, že taková místa jsou přímo v jejich obci. nad 18 let. Více dotázaných pocházelo z krajů s větším množstvím romských ghatt. "Řada politiků se oprávněně obává veřejného mínění. Nechce se jim do tohoto problému sáhnout. Je potřeba tu temnou komoru prosvítit," řekl Galal.

Podle něj se téma romských ghatt stane patrně v některých regionech tématem předvolební kampaně do podzimních krajských a senátních voleb. Svým radikálním postupem na sebe před senátními volbami v roce 2006 upozornil i šéf KDU-ČSL a senátor Jiří Čunek. Ještě jako starosta Vsetína vystěhoval romské rodiny z rozpadlého domu v centru do kontejnerů na okraji města a do jiných okresů.

Soužití s Romy považuje nyní za problematické 66 procent dospělých stejně jako v roce 1996. V roce 1994 to bylo 73 procent lidí. Zatímco postoj k Romům se nezměnil, zlepšil se přístup k cizincům. Jejich příliv do ČR vadil před 14 lety 66 procentům lidí, nyní 49 procentům.

Průzkum agentury Median

Odpovídalo 2 616 respondentů

Kdo je zodpovědný za existenci sociálně vyloučených romských lokalit?

(respondenti se vyjadřovali k několika variantám)

Samotní Romové	93 %
Romské organizace	77 %
Krajští zastupitelé, kraje a jimi zřizované orgány	65 %
Vlády za posledních 10 let	65 %

Kdo má řešit problém romských lokalit?

Obyvatelé romských lokalit	93 %
Obce a jimi zřizované orgány	86 %
Představitelé kraje	85 %
Vláda ČR a jednotlivá ministerstva	83 %
Nově vznikající specializovaná vládní agentura	77 %

Kde by se měly vzdělávat romské děti ze sociálně vyloučených lokalit?

(respondenti volili mezi několika variantami, část respondentů se nevyjádřila)

Běžné třídy s ostatními dětmi	30 %
Běžné třídy s podporou speciálního asistenta	29 %
Speciální třídy či speciální školy	26 %
Internátní školy mimo vliv rodiny	14 %

Povinné zastoupení Romů na volebních kandidátkách?

Ne	75 %
Ano	25 %

Je pravděpodobné, že za 10 let bude v české vládě Rom či Romka?

Pravděpodobné	29 %
Nepravděpodobné	67 %

Ilustrační foto: Petra Mášová